

Extra kansen voor nieuwkomers

Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren?

Theorie

Aanbeveling 3: Zorg voor evenwichtige leesinstructie waarin het systematisch leren decoderen van geschreven taal hand in hand gaat met het leren begrijpen van teksten en het aanwakkeren van leesplezier.

1. Werk eerst aan leesvoorwaarden, in het bijzonder aan het fonemisch bewustzijn
2. Leer leerlingen de alfabetische code te kraken aan de hand van een structuurmethode voor anderstaligen
3. Voorzie voldoende tijd en oefenkansen voor de overgang van de alfabetische naar de orthografische fase
4. Werk in elke fase van het alfabetiseringsproces aan leesbegrip en gebruik hiervoor een brede waaier aan teksten en doelen
5. Zorg ervoor dat je leerlingen graag willen lezen
6. **Breng leesstrategieën expliciet aan**

Lesidee

LEESSTRATEGIEËN AANBRENGEN

Leesstrategieën zijn niet van nature aanwezig. Er moet op geoefend worden. Dit kan het beste door expliciete instructie. Let erop dat de activiteiten kort zijn en dat het decoderen reeds onder de knie is.

Mogelijke activiteiten voor het inoefenen van leesstrategieën:

1. Voorspellingen over een tekst

Lees een tekst die niet te moeilijk is. Stel na enkele alinea's de vraag 'wat denk je dat er nog zal gebeuren?'. Laat de leerlingen dit kort opschrijven. Lees het verhaal verder. Ga achteraf na of de voorspellingen kloppen.

2. Belangrijke informatie kunnen onderscheiden

Het onderscheiden van belangrijke informatie is een enorm moeilijke vaardigheid waar veel op geoefend moet worden. Een mogelijke activiteit hierbij is om de leerlingen naast elke alinea één kernwoord te laten schrijven. Een variatie op deze activiteit is bij het klassikaal lezen stoppen na elke alinea en de leerlingen een kernwoord op een uitwisbaar bordje te laten schrijven.

3. Verbanden leggen tussen onderdelen in een tekst

Vaak is het erg moeilijk om verbanden te leggen tussen onderdelen in een tekst. Een activiteit hierbij is het reconstrueren van de tekst. Maak kaartjes met de belangrijkste gebeurtenissen van de tekst. Laat de leerlingen deze kaartjes in de juiste volgorde leggen.

Extra kansen voor nieuwkomers

Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren?

4. Betekenis uit de context halen

Lees een tekst klassikaal. Laat de leerlingen alle moeilijke woorden onderstrepen. Laat de leerlingen de tekst daarna individueel in stilte lezen. Op die manier hebben ze de tijd en de mogelijkheid om de betekenis te raden vanuit de context.

Bron

Trioen, M. & Casteleyn, J. (2018). *Extra kansen voor nieuwkomers. Wat werkt in leesonderwijs aan laaggeletterde anderstalige jongeren? Een praktijkgids voor lesgevers*. Antwerpen: Universiteit Antwerpen